

جلوه‌های فرهنگ مزدیسنايي و آداب باده‌گساري در نگاه ابونواس

۱. کوروش زرفتن*، ۲. محمود صادق‌زاده**، ۳. هادی حیدری‌نیا***

۱. دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، ایران

۲. دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، ایران

۳. استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۰۲؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۱/۲۷)

چکیده

ابونواس اهوازی که ایرانی‌تبار است، در عصر عباسی در آیینۀ اشعار خود، با به‌کار گرفتن عناصر فرهنگی و آیینی ایرانیان، چه در حوزه کلمات پارسی و چه در حوزه آیین باده‌گساری و آداب ویژه آن، جلوه‌هایی از فرهنگ و رسوم ایرانیان را بازتاب داده‌است. در این جستار، به شیوه توصیفی و تحلیلی به تأثیر فرهنگ، عناصر و مضامین مزدیسنا در اشعار ابونواس پرداخته می‌شود. او در محیط عربی آن زمان، از دریچه باده به رسانش و تبلیغ فرهنگ کهن آریایی دست می‌زند و پیوند خود را با نیاکان و سرزمین مادری نگاه می‌دارد. نگاهش به باده، نوستالژیک و آمیخته با اسطوره و سنت ایرانی است. ابونواس زبان تازی دارد، ولی اندیشه و مختصات فکری او ایرانی است. خلق و خوی و اندیشه‌های پارسی ابونواس در سه لایه باده و آداب آن، جشن‌ها و گنجینه کلمات پارسی‌نژاد، به‌خوبی پیداست و این پیدایی، نشانه وابستگی خاطر او به سرزمین مادری و فرهنگ دیرین و کهن آن است.

کلیدواژه‌ها: ابونواس، شراب، رسوم باده‌گساری، جشن‌های ایرانی، کلمات پارسی‌نژاد.

* E-mail: kurosh.arya@yahoo.com

** E-mail: sadeghzadeh@iauyazd.ac.ir (نویسنده مسئول)

*** E-mail: heidari_hadi_pnuk@yahoo.com